

UPPLANDS-BRO KOMMUN Kommunstyrelsen
2014 -04- 2 8
Diariernr:

Upplands-Bro kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2013-12-31

*Författare:
Bo Ädel, KPMG*

KPMG AB
2014-04-02
Antal sidor: 9

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
2.	Bakgrund	2
3.	Syfte	2
4.	Avgränsning	2
5.	Revisionskriterier	3
6.	Ansvarig nämnd/styrelse	3
7.	Metod	3
8.	Projektorganisation	3
9.	Årsredovisningen	4
9.1	Allmän bedömning	4
9.2	Kommunens förvaltningsberättelse	4
9.3	Balanskravet	4
9.4	Resultatutjämningsreserv och social investeringsfond	4
10.	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	5
10.1	Bakgrund	5
10.2	Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning – det finansiella perspektivet	5
10.3	Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning – det verksamhetsmässiga perspektivet	5
11.	Resultaträkning	6
11.1	Utfall i sammandrag 2011-2013	6
11.2	Budgetjämförelse 2013	7
11.3	Prognosjämförelse augusti 2013	7
12.	Balansräkning	8
12.1	Utfall i sammandrag 2011-2013	8
12.2	Exploateringsredovisning	8
13.	Kassaflödesanalys	8

14.	Investeringar	9
15.	Sammanställd redovisning	9
15.1	Konsolideringsmetod och innehåll	9
16.	Redovisningsprinciper	9

1. Sammanfattning

Vi har av Upplands-Bro kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsredovisning och bokslut per 2013-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2013.

Väsentliga iakttagelser:

- Vi bedömer att årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed (avsnitt 9.1).
- Upplands-Bro kommun har en ekonomi i balans. Kommunen redovisar återkommande överskott i förhållande till balanskravet (9.3) och har en tillfredsställande likviditet men svagare soliditet som dock förbättrats under 2013 (12.1).
- Soliditeten är lägre än genomsnittet för kommuner i Stockholms län, inräknat ej bokförd pensionsskuld (12.1).
- Räknat per invånare ligger verksamhetens nettokostnader för Upplands-Bro även i år lägre än genomsnittet för samtliga kommuner i Stockholms län. Spridningen i nettokostnader är relativt stor mellan kommunerna (11.1).
- De finansiella målen för 2013 uppnås i stort. Resultatet justerat för jämförelsestörande poster är dock ett underskott och vi anser att uppföljning av resultatmålet bör göras utifrån det resultatet (10.2).
- För verksamhetsmål är såväl mål som uppdrag i stort formulerade så att det inte går att bedöma om de uppnåtts eller inte. De fastställda målen och uppdragen är enligt vår uppfattning alltför många och alltför otydligt beskrivna för att en utvärdering ska kunna göras. De 109 "pågående" är till största delen ej uppnådda om utgångspunkten är att mål ska sättas för varje verksamhetsår (10.3).
- Resultatet är ett överskott med 32 mkr, som överträffar slutlig budget med 57 mkr. Resultatet har dock påverkats av jämförelsestörande och ej budgeterade poster med +43 mkr. Överskott i nämnders verksamheter uppgår till ca 3 mkr (11.1-11.2).

Rekommendationer:

- I balanskravsresultatet ingår reavinster från plan och exploatering. Enligt KRL 4 kap 3a§ ska reavinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning inte räknas med i avstämningen mot balanskravet. Enligt vår uppfattning bör varje större reavinst analyseras utifrån det perspektivet, även de som härrör från tillgångar som klassats som exploateringsmark (9.3).
- Vi anser att utvärdering av resultatmålet bör göras utifrån resultatet exklusive jämförelsestörande och ej budgeterade poster (9.3).

- Antalet verksamhetsmål som följs upp i årsredovisningen är alldeles för stort och målen är för tydligt formulerade för att kunna följas upp (10.3).
- De vinster som uppstår i exploateringsverksamheten redovisas som ordinära verksamhetsintäkter. I konsekvens med det anser vi att vinsterna också ska budgeteras som sådana och inte som negativa investeringar (12.2).
- Redovisningen av investeringar bör utvecklas med information om vilka projekt som avslutats under året samt en redogörelse för hur större budgetavvikelser fördelar sig på kostnadsavvikelser och förskjutningar i tiden (14).

2. Bakgrund

Vi har av Upplands-Bro kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2013. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2013.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL pröva

- om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om räkenskaperna är rättvisande och
- om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Revisorerna ska också bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag har varit att granska bokslutet och årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för att kunna avge revisionsberättelsen.

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och lands-ting samt att bedöma om resultatet är förenligt med fullmäktiges mål. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

4. Avgränsning

Granskningen har omfattat bokslut och årsredovisning för år 2013.

Väsentlighet och bedömd risk har styrt granskningens inriktning.

Granskningen har inte haft som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingringar.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer

- Kommunallag (KL) och kommunal redovisningslag (KRL)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har också bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

6. Ansvarig nämnd/styrelse

Årsredovisningen avges av kommunstyrelsen och fastställs av kommunfullmäktige. Varje styrelse och nämnd är ansvarig för att respektive del av det sammantagna bokslutet är korrekt.

Rapporten är saklighetsgranskad av ansvariga ekonomer på ekonomistaben.

7. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Stickprovsvis granskning av specifikationerna till årsbokslutet med tillhörande underlag för avstämning och verifiering av väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för revisionsberättelsen.
- Granskning av den sammanställda redovisningen (koncernredovisningen)
- Översiktlig analys av resultaträkningen
- Analys av kommunens måluppföljning i årsredovisningen

8. Projektorganisation

Granskningen har genomförts med Bo Ädel som ansvarig.

9. Årsredovisningen

9.1 Allmän bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Årsredovisningen är informativ och ger bra förklaringar till årets ekonomiska utfall.

9.2 Kommunens förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen är bra och vi bedömer att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen tillsammans med övrigt innehåll i årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

9.3 Balanskravet

Enligt KL ska kommunens intäkter i budgeten överstiga kostnaderna. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunens överskott för året uppgår till +32,5 mkr. Efter avdrag för reavinster blir resultatet +31,6 mkr. Avsättning görs sedan till resultatutjämningsreserv med 10,8 mkr och till social investeringsfond med 10,0 mkr. Kvarvarande balanskravsresultat på 10,8 mkr innebär att kommunen klarar balanskravet. Resultatet justerat för jämförelsestörande poster är dock ett underskott och vi anser att uppföljning av resultatmålet bör göras utifrån det resultatet.

I balanskravsresultatet ingår reavinster från plan och exploatering med 39 mkr. Enligt KRL 4 kap 3a§ ska reavinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning inte räknas med i avstämningen mot balanskravet. Begreppet reavinst är inte definierat. Enligt vår uppfattning bör varje större reavinst analyseras utifrån det perspektivet, även de som härrör från tillgångar som klassats som exploateringsmark. Vi anser att dessa frågor bör utredas.

Av förvaltningsberättelsen framgår att Upplands-Bro kommun varje år under perioden 2010-2013 redovisat ett överskott i förhållande till balanskravet.

9.4 Resultatutjämningsreserv och social investeringsfond

Efter de avsättningar som föreslås i årets bokslut uppgår den ackumulerade resultatutjämningsreserven till 79 mkr och den sociala investeringsfonden till 10 mkr. Båda avsättningarna utgör öronmärkt del av det egna kapitalet.

10. Bedömning utifrån fullmäktiges mål

10.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

10.2 Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning – det finansiella perspektivet

För 2013 fastställdes följande finansiella mål av kommunfullmäktige;

- Resultatet ska över tiden uppgå till 2% av verksamhetens nettokostnader.
- Max 15 mkr skulle användas av tidigare avsättning till resultatutjämningsreserv.
- Skattesatsen skulle vara oförändrad.
- Kommunen ska fortsätta expandera.
- Ersättningsinvesteringar ska finansieras med egna medel.
- Lån skulle amorteras med 20 mkr.
- Verksamheterna ska hålla sin budget.
- Taxor ska vara aktuella.

I utvärderingen konstateras att ett par verksamheter redovisar mindre underskott. I övrigt nås samtliga finansiella mål. Vad gäller resultatmålet bör beaktas att resultatet justerat för jämförelsestörande poster är ett underskott (avsnitt 11.1). Enligt vår uppfattning bör uppföljningen av resultatmålet göras exklusive jämförelsestörande och ej budgeterade poster.

10.3 Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning – det verksamhetsmässiga perspektivet

Lagstiftaren ställer krav på att mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv skall upprättas. Målen skall vara tydliga och det ska finnas indikatorer för att mäta måluppfyllelsen. I målbeskrivningen bör anges hur, av vem och när målen skall följas upp. Uppföljningen bör ske både i delårsbokslut och årsbokslut.

I årsredovisningen ges information om ett stort antal mål och uppdrag. Av dessa uppges 91 vara uppnådda, 109 pågående och 14 ej uppnådda.

	Uppnådda	Pågående	Ej uppnådda
Kommunstyrelsen	20	23	4
Bygg- och miljönämnden	7	1	3
Kultur- och Fritidsnämnden	16	6	
Socialnämnden	12	7	
Utbildningsnämnden	35	72	5
Familjerättsnämnden	1		2
Totalt	91	109	14

I varje styrelse/nämnds verksamhetsberättelse ges redogörelser över utfallet men av dessa framgår inte den egna bedömningen av om målen nåtts. Däremot kategoriseras respektive *uppdrag* som uppnått, pågående eller ej uppnått. Vidare är såväl mål som uppdrag ofta så formulerade att det inte går att bedöma om de uppnåtts eller inte. De fastställda målen och uppdragen är enligt vår uppfattning alltför många och alltför otydligt beskrivna för att en utvärdering ska kunna göras. De 109 "pågående" är till största delen ej uppnådda om utgångspunkten är att mål ska sättas för varje verksamhetsår.

11. Resultaträkning

11.1 Utfall i sammandrag 2011-2013

<i>Belopp i mkr</i>	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter	335	300	268
Verksamhetens kostnader	-1 338	-1 269	-1 221
Avskrivningar	-37	-36	-26
Verksamhetens nettokostnad	-1 040	-1 005	-978
Skatteintäkter	934	886	845
Generella statsbidrag och utjämning	148	162	171
Finansiella intäkter	14	20	17
Finansiella kostnader	-23	-21	-24
Årets resultat	32	43	30

Resultatet har påverkats av några poster som bör räknas bort i analysen av utfallet:

Rättelse av fel i redovisningen av komplöneskuld	+7
Reavinster m m plan och exploatering	+46
Sänkt diskonteringsränta pensioner	-10
	+43

Om dessa poster exkluderas blir årets resultat ett underskott på 32 minus 43 = -11 mkr.

Det finns givetvis ett antal ytterligare poster som avviker från budget men posterna ovan har den tydligaste karaktären av jämförelsestörande.

Räknat per invånare uppgår verksamhetens nettokostnader till 42 289 kr (f å 41 287 kr). Genomsnittet för kommuner i Stockholms län uppgick till 43 739 kr (42 876 kr) per invånare. Spridningen i nettokostnader är relativt stor mellan kommunerna, från ca 32 000 kr till 50 000 kr per invånare.

Upplands-Bro kommun hade 1 417 (1 449) årsarbetare under 2013. Lönekostnaderna exklusive pensionskostnader ökade till 663 mkr från 656 mkr, motsvarande 1,1%. Pensionskostnaderna minskade till 64 mkr från 65 mkr, motsvarande 8,3%. Sjukfrånvaron har ökat jämfört med 2012, till 5,3% (5,0%).

11.2 Budgetjämförelse 2013

<i>Belopp i mkr</i>	<i>Utfall</i>	<i>Budget</i>	<i>Avvikelse</i>
Intäkter	335	256	+79
Kostnader	-1 338	-1 313	-25
Avskrivningar	-37	-34	-3
Verksamhetens nettokostnader	-1 040	-1 091	+51
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	1 082	1 076	+6
Finansnetto	-9	0	-9
Årets resultat	32	-15	47

I förhållande till budget redovisas en positiv resultatavvikelse med +47 mkr. Styrelse och nämnder redovisar exklusive reavinster ett överskott mot budget med +3 mkr. Samtliga nämnder redovisar utfall som ligger nära budget.

11.3 Prognosjämförelse augusti 2013

<i>Belopp i mkr</i>	<i>Utfall</i>	<i>Prognos</i>	<i>Avvikelse</i>
Intäkter	335	307	+28
Kostnader	-1 338	-1 331	-7
Avskrivningar	-37	-28	-9
Verksamhetens nettokostnader	-1 040	-1 051	+11
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	1 082	1 083	-1
Finansnetto	-9	-9	0
Årets resultat	32	23	10

I förhållande till den prognos som lämnades i anslutning till delårsrapporten per 2013-08-31 re-

dovisas en positiv resultatavvikelse med +11 mkr rörande verksamhetens nettokostnader. Avvikelsen är hänförlig till kommunstyrelsens olika verksamheter och ansvar.

Årsredovisningen ger i förvaltningsberättelsen mycket bra analyser och förklaringar till hur årets resultat uppkommit.

12. Balansräkning

12.1 Utfall i sammandrag 2011-2013

<i>Belopp i mkr</i>	<i>2013</i>	<i>2012</i>	<i>2011</i>
Balansomslutning	1 355	1 583	1 409
Eget kapital	657	600	557
Eget kapital inkl ej bokförd pensionsskuld	80	57	8
Omsättningstillgångar	338	647	388
Kortfristiga skulder	232	473	216
Balanslikviditet, %	146	137	180
Soliditet enligt BR, %	48	38	40
Soliditet inkl ej bokförd pensionsskuld, %	6	4	1

Kommunen har en tillfredsställande likviditet. Den bokförda soliditeten på 48% är något högre än genomsnittet på 47% för samtliga kommuner i Stockholms län. Soliditeten inkl ej bokförd pensionsskuld på % är betydligt lägre än genomsnittet på 19%.

12.2 Exploateringsredovisning

Ekonomistaben har under 2013 gjort en grundlig genomgång av innehållet i balansposten exploateringsfastigheter. I denna genomgång har ett antal projekt avslutats och omföring har skett av värden till andra balansposter eller för resultatavräkning. Det har också konstaterats att ett antal projekt borde ha resultatavräknats tidigare år. Resultatpåverkan av tidigare år avslutade projekt är en vinst på 24 mkr som nu bokförts direkt mot eget kapital. Bland större sådana projekt finns försäljning av tomter i Kockbacka 24 mkr och i Sylta 9 mkr.

De vinster som uppstår i exploateringsverksamheten redovisas som ordinära verksamhetsintäkter. I konsekvens med det anser vi att vinsterna också ska budgeteras som sådana och inte som negativa investeringar.

13. Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats. Av betalningsflödesrapporten framgår att kommunens verksamhet före avskrivningar och avsättningar under år 2013 gett ett överskott på 112 mkr. Rörelsekapitalet har ökat med 101 mkr. Investeringar har skett med -183 mkr som finansierats med nettoupplåning på 3 mkr. Totalt ger detta en kassaökning på 34 mkr, från 153 mkr till 186 mkr.

14. Investeringar

För 2013 budgeterades investeringar med 118 mkr. Utfallet blev 37 mkr. Redovisningen i årsredovisningen är bra men vi kan inte utläsa om outnyttjade budgetmedel hänför sig till förskjutningar i tiden, nya beslut eller avvikande kostnadsutfall per investering. Det framgår heller inte vilka investeringar som slutförts under året. I förhållande till planerade investeringar tycks utfallet magert vad gäller utförandet.

15. Sammanställd redovisning

15.1 Konsolideringsmetod och innehåll

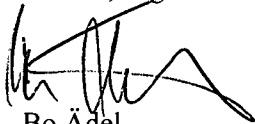
Den sammanställda redovisningen har upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden.

I den sammanställda redovisningen ingår förutom kommunen Upplands-Bro Kommunföretag AB med dotterbolagen AB Upplands-Brohus och Upplands-Bro Kommunfastigheter AB. Koncernens resultat är 14 mkr bättre än kommunens, framför allt genom Upplands-Bro Hus. Koncernens bokförda egna kapital är 56 mkr högre än kommunens.

16. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen uppges vara upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen och samtliga gällande rekommendationer utfärdade av Rådet för Kommunal Redovisning. Vår granskning har inte visat några avvikelser.

KPMG, dag som ovan

Bo Ädel

Auktoriserad revisor

Kontaktuppgifter

Namn	Bo Ädel
Funktion	Auktoriserad revisor
Telefonnummer	Kontor 08 – 723 91 36 Mobil 070 – 627 30 99
Email	bo.adel@kpmg.se